

מתקן חשמל או מכשיר חשמלי שאינם תקינים, עלולים להוות סכנה בטיחותית ממשית, עד כדי סכנת חיים. את התיקונים רשאי לבצע אך ורק חשמלאי מורשה. בנוסף לפעולות התחזוקה שצריכות להתבצע רק על-ידי חשמלאי מורשה, אנו ממליצים שכל אחד יערוך בעצמו ביקורת ויזואלית תקופתית בביתו על פי הרשימה שבהמשך, כדי לגלות בעוד מועד פגמים ומפגעים ולהזמין חשמלאי מורשה שיתקן אותם בטרם יגרמו נזק לרכוש ו/או לנפש

הביקורת הינה פשוטה וכל אחד יכול לבצעה בקלות. לנוחותך, הכנו רשימה של מכשירים ומערכות חשמל תוך ציון מהות הביקורת. כל שעליך לעשות הוא לבחון את המצב לאשרו ולפעול לפי ההנחיות. בגמר הביקורת תקבל תמונה כללית על המצב הבטיחותי של מערכת החשמל בביתך. אם הכל תקין – המשיכו להינות מן החשמל בלב שקט. אך אם גילית פגם, תקלה או סימנים המעידים על פגם או תקלה – יש להזמין ללא דיחוי חשמלאי מורשה שיתקנם

לתשומת לבך

ביצוע עבודות חשמל על-ידי מי שלא הוסמך לכך, מהווה עבירה על החוק ועלול ליצור סכנת חיים ממשית לכן – ערוך רק את הביקורת הויזואלית ברשימה. את כל היתר השארי לחשמלאי, והקפד לבקש ממנו להציג בפניך רשיון בר-תוקף לעסוק בביצוע עבודות חשמל.

לוח החשמל הראשי

מה לבדוק?	הסבר	במידה והתגלה ליקוי ?
האם המצב הכללי של הלוח מניח את הדעת	לוח חשמל דירתי שאינו תקין מהווה סכנה בטיחותית ועלול לגרום להתחשמלות או לשריפה. תקינות הלוח מתייחסת, בין היתר, לשלמותו, להיותו נקי ומסודר. הלוח צריך להיות מותקן בצורה יציבה, יש לוודא שסביב הלוח אין סימני רטיבות ו/או סימני חריכה ואין חפצים דליקים בסביבתו.	יש להזמין מיד חשמלאי מורשה לתיקון הליקויים בלוח
האם המבטחים בלוח הם מסוג מפסקים אוטומטיים (מאז"ים) זעירים	על-פי תקנות החשמל אסור להתקין במתקנים ביתיים חדשים נתיכים מסוג זה וחובה להשתמש במפסקים אוטומטיים זעירים (מאז"ים) בלבד.	יש לפנות לחשמלאי מורשה לשם החלפת המבטחים הישנים במפסקים אוטומטיים זעירים.
האם קיים בלוח מפסק אוטומטי זעיר (מאז"י) ראשי	המאז"י הראשי מעלה את רמת הבטיחות והנוחות במתקן החשמל הדירתי (במקרה של זרם יתר, הוא זה ש"קופץ" ומונע שריפה מיותרת של נתיך חברת החשמל). הוא מהווה התקן חובה בלוח החשמל הדירתי בבתיים חדשים.	יש לפנות לחשמלאי מורשה, לשם התקנת מאז"י ראשי.
האם קיים בלוח מפסק מגן (פחת)	מספק המגן ("ממסר פחת") מעלה את רמת הבטיחות של מתקן החשמל הדירתי. הוא מהווה התקן חובה במתקן חשמל דירתי חדש החל מאוגוסט 1995.	יש לפנות לחשמלאי מורשה, לשם התקנת מפסק מגן באופן כזה שכל מעגל במתקן יוגן באמצעותו.
האם נוהגים לבדוק תקופתית את מפסק המגן (פחת)	מנגנון ההפעלה של מפסק המגן עלול להתקלקל ולכן, יש צורך לבדוק את תקינותו מדי פעם.	יש לערוך בדיקת תקינות תקופתית בערך אחת לחודשיים ע"י לחיצה על כפתור הבדיקה. אם הלחיצה על כפתור הבדיקה איננה מפעילה את מפסק המגן, סימן שהמפסק איננו תקין ויש להזמין מיד חשמלאי מורשה לבדיקת המפסק ובמידת הצורך להחלפתו.

שקעים, תקעים, מפסקים

מה לבדוק?	הסבר	במידה והתגלה ליקוי ?
האם כל השקעים, התקעים והמפסקים שלמים ותקינים	השימוש בשקעים, תקעים ומפסקים שאינם תקינים מסכן את המשתמש ועלול לגרום נזק לציוד. יש להקפיד על שלמות התקעים, מכסי השקעים וכן על כך שהשקעים יהיו מעוגנים היטב בקיר, ללא סימני חריכה וללא סימני רטיבות סביבם.	יש להזמין חשמלאי מורשה לתיקון הליקויים במידת הצורך.
האם השקעים והמפסקים חמים למגע חיצוני לאחר שמכשיר/גוף תאורה שמחובר אליהם מופעל במשך זמן ממושך	הגורמים העיקריים להתחממות השקעים בצורה יוצאת דופן, הם חיווט (חיבור חשמלי) לא תקין, או תקלה באבזרים עצמם	אין להשתמש באבזרים ה"חמים". יש להזמין חשמלאי מורשה לאיתור הליקויים ותיקונם.
האם כל התקעים של המכשירים מתאימים לשקעים ומותקנים בצורה יציבה	תקעים רפויים בתוך השקעים עלולים לגרום להתחממות יתר של האבזרים ולהוות מקור אפשרי של שריפה	יש לפנות לחשמלאי מורשה להחלפת התקע ו/או להחלפת השקע.
האם קיים קושי בהכנסת התקע לשקע	שימוש בכוח להכנסת התקע הלא מתאים לשקע, עלול לגרום לשבירת השקע ולהיווצרות מפגע בטיחותי	יש להחליף את התקע ע"י חשמלאי מורשה
האם ישנם שקעים בעלי שני נקבים, המשמשים באמצעות מתאמים, להזנת מכשירים המצוידים מלכתחילה בתקעים תלת-פיניים	שימוש כזה אסור לחלוטין בכל דרך שהיא, בגלל סכנת ההתחשמלות החמורה הטמונה בו.	יש להפסיק מיד שימוש בשקעים אלה ולפנות לחשמלאי מורשה כדי שיבצע את הנדרש להבטחת שימוש בטוח בכל נקודות החשמל בדירה.
האם מותקנים שקעים מיוחדים במקומות נגישים לילדים קטנים	במקומות כדוגמת חדרי ילדים, מומלץ להתקין שקעים בעלי תריסי מגן פנימיים או בעלי מכסה. כמו כן, ניתן להשתמש בפקקים מיוחדים המיועדים לסגירת שקעים בפני הכנסת חפצים.	מומלץ להזמין חשמלאי מורשה להחלפת השקעים החשופים לגישת הילדים ו/או להשתמש ב"פקקים" לסגירת השקעים הנ"ל.
האם מותקנים שקעים מוגני מים במקומות החשופים לרטיבות, כדוגמת מרפסות או קירות חיצוניים	שקעים רגילים החשופים למים או ללחות, עלולים לגרום לחשמול.	יש להזמין חשמלאי מורשה להחלפת שקעים שאינם מתאימים למקום התקנתם בשקעים מתאימים.
האם קיימים שקעים עם שני נקבים בלבד	שקעים מסוג זה מותקנים בדרך כלל בבתיים ישנים ואין בהם סידור של מוליך הארקה	מותר להשתמש בהם אך ורק לחיבור מכשירים בעלי בידוד כפול המסומנים בסמל

מתאמים ("מעבירים") לתקעים ושקעים

מה לבדוק?	הסבר	במידה והתגלה ליקוי?
האם מצב המתאמים מניח את הדעת, האם כל הפינים קיימים ויציבים, אין סימני חריכה וכו'?	ניתן להשתמש אך ורק במתאמים תקינים	יש להחליף את המתאמים הפגומים באופן מיידי.
האם המתאמים משמשים לחיבור תקעים תלת-פיניים לשקעים בעלי שני נקבים?	צורת שימוש זו מסוכנת ביותר כי היא משאירה את המכשיר מנותק מהארקה תוך ביטול ההגנה בפני חשמול.	יש להפסיק מיד הזנת מכשירים באמצעות מתאמים מסוג זה.
האם משתמשים בשקעים רבי יציאות חיצוניים (חיבור של מספר מכשירים לשקע אחד באמצעות מעביר)?	לא מומלץ להשתמש לאורך זמן בשקעים רבי יציאות חיצוניים, כי אלה בדרך כלל אינם יציבים בתוך השקע בגלל משקל הפתילים המחוברים אליהם. הדבר אף חמור יותר כאשר מחוברים דרך מעבירים אלה שנאים ומכשירי חשמל בעלי הספק גבוה (שהם כבדים בדרך כלל)	יש לפנות לחשמלאי מורשה לשם הוספת שקעים במקומות הדרושים.

מנורות, נורות ובתי נורה

שם לב	הסבר	המלצה
האם הספק הנורות תואם את המלצת יצרן המנורה?	נורה בעלת הספק גבוה מדי עבור בית הנורה, גורמת להתחממות יתר של גוף התאורה ועלולה לגרום לדליקה.	יש להחליף את הנורות לנורות בעלות הספק התואם את הוראות יצרן המנורות.
האם יש קושי מיוחד בהחלפת נורות?	הדבר נובע, בדרך כלל, מכך שבית הנורה התחמם יתר על המידה בגלל אי התאמת הספק הנורה לבית הנורה, או בגלל חוסר אזורור טבעי של גוף התאורה.	יש להזמין חשמלאי מורשה להחלפת בתי הנורה.
האם בתי הנורה שלמים?	הסדקים בבתי המנורה מהווים מפגע בטיחותי	יש לפנות לחשמלאי מורשה להחלפת בתי הנורה הפגומים
האם המנורה באמבטיה היא בעלת כיסוי המגן בפני חדירת מים?	העדר כיסוי מהווה סכנה בטיחותית בגלל האפשרות של חדירת מים או לחות אל תוך גוף התאורה	יש לפנות לחשמלאי מורשה להתקנת גוף תאורה המותר להתקנה בחדר אמבטיה

אבזרים ומכשירי חשמל בחדרי אמבטיה או במקלחת

חשוב לזכור שחל איסור מוחלט על שימוש במכשירי חשמל ניידים בכלל ובתנורים חשמליים ניידים בפרט בחדרי אמבטיה ובמקלחות. כל התקנה של ציוד חשמלי קבוע בחדר האמבטיה או במקלחת חייבת להיעשות ועל-ידי חשמלאי מורשה בלבד.

מכשירי חשמל שונים

מה לבדוק?	הסבר	במידה והתגלה ליקוי ?
האם קיימת הרגשת חשמול, ולו הקלה ביותר, כאשר נוגעים באחד המכשירים החשמליים בבית	לתופעה זו סיבות שונות שמקורן במכשיר פגום, המתקן פגום או בתקלה חיצונית	יש להפסיק מיד את השימוש במכשיר ולפנות לחשמלאי מורשה
האם המכשירים ממוקמים במקומות יבשים ומרוחקים ממקורות לחות או מים	ציוד חשמלי שחודרים לתוכו מים או לחות, עלול לגרום לחשמול ו/או לדליקה	יש להרחיק את המכשירים ממקומות לחים
האם אמצעי החימום מרוחקים מחומרים דליקים כגון וילונות, רהיטים, עיתונים וכו'	אמצעי חימום הממוקמים בסמוך לחומרים דליקים עלולים לגרום לשריפה.	אין להשאיר אמצעי חימום ללא השגחה ואין להשתמש בתנורים בעלי ספירלה.
האם אמצעי החימום מותקנים בצורה יציבה ובמקומות שאין חשש שיפלו	קיימת סכנת דליקה כאשר אמצעי חימום נופל על חומר דליק כגון: שטיח, חלקי ריהוט מעץ וכו'	יש למקם את אמצעי החימום כך שתמנע נפילתם המקרית.
האם המכשירים מותקנים כך שאין הפרעה לאוורור הטבעי	מניעת זרימת אוויר חופשית סביב המכשיר עלולה לגרום לחימום יתר.	יש לאפשר למכשירים השונים "לנשום". יש להימנע מהתקנת המכשירים במקומות צרים ובלתי מאווררים ולפעול על-פי הוראות יצרני המכשירים.

כבלי חשמל וכבלים מאריכים המזינים מכשירים ומנורות

מה לבדוק?	הסבר	במידה והתגלה ליקוי ?
האם הכבלים מונחים בדרכי מעבר	אנשים עלולים למעוד על פתילים אלה. כמו כן, הדריכה על הכבלים עלולה לפגום בהם ולגרום לדליקה	יש להעביר את הכבלים מחוץ לדרכי המעבר.
האם הכבלים מונחים בקרבת מקורות חום	מקורות החום עלולים לגרום לשריפת הבידוד הפלסטי של הכבלים ובסופו של דבר להתחשמלות ו/או לדליקה	יש להרחיק את הכבלים ממקורות חום
האם ישנם כבלים שעליהם עומדים רהיטים	מערכת כבלים פוגמת בבידודם	יש להבטיח שכבלים ינוחו בצורה חופשית
האם הכבלים נראים בלויים או קרועים	שימוש בכבלים פגומים עלול לגרום להתחשמלות או לדליקה	יש להחליף את הכבל
האם השימוש בכבלים מאריכים הינו לזמן ממושך	ככלל, רצוי להימנע משימוש בכבלים מאריכים משום שרמת הבטיחות שלהם נמוכה מזו של תשתית החשמל הקבועה המקובלת במתקן החשמל הדירתי	יש לפנות לחשמלאי מורשה להתקנת נקודות חשמל קבועות במקומות הדרושים

<p>יש להוציא את הכבל המאריך מהשקע.</p>	<p>מצב זה מסוכן ועלול לגרום להתחשמלות</p>	<p>האם מותקן כבל מאריך המחובר לשקע, מבלי שיהיה מחובר אליו מכשיר</p>
<p>יש לפנות מיד לחשמלאי מורשה להחלפת הכבל בכבל קבוע בעל כושר העמסה המתאים להספק המכשירים.</p>	<p>הדבר מצביע על כך שכבל ההארכה לא מותאם לזרם הזרם דרכו. חימום יתר לאורך זמן עלול לגרום לדליקה.</p>	<p>האם הכבל המאריך חם למגע יד בצורה יוצאת דופן כאשר המכשיר פועל</p>
<p>יש לדאוג שבעת ובעונה אחת תהיה האפשרות לראות את המכשיר, את השקע/המפסק שלו ואת כבל הזינה/הכבל המאריך לכל אורכו. יש להזמין חשמלאי מורשה להחלפת כבלים שעוברים דרך קירות/מחיצות ולהתקנת כבלים באופן תקין ובטיחות</p>	<p>בעת השימוש במכשיר חלה חובה לראות את הכבל דרכו מוזן המכשיר. כמו כן חל איסור להעביר כבל הזנה/הארכה דרך קיר/מחיצה, זאת בכדי למנוע הפעלה לא רצויה/לא מבוקרת של המכשיר</p>	<p>האם ניתן לראות את כבל ההזנה/הכבל המאריך לכל אורכו, כולל הקצוות, בעת השימוש במכשיר</p>